

*Toen Maria uit de
hemel viel*

*Toen Maria uit de
hemel viel*

Marit van der Meulen

Schrijver: Marit van der Meulen
Foto voorkant omslag: Nenad Stojkovic
(Licentie: Creative Commons Attribution 2.0 Generic)
ISBN: 9789464804034
© Marit van der Meulen

*Voor Ramon,
voor het verlangen
als ziel te groeien,
tot in de onbereikbare hoogtes,
van de eeuwigheid.*

Hoofdstuk 1

Neves schopte de lege fles bessenjenever en de sigarettenstompjes in zee. Gretig slurpte de oceaan het vuilnis op. De golven dansten als waanzinnigen in het maanlicht. De schitteringen beloofden schatten vol kostbaarheden, net als de felle lampjes en kleuren van de gokautomaat in Secretamente. Ze negeerde de ringtoon van haar mobieltje. Even zweeg het toestel, om daarna opnieuw over te gaan. Neves voelde zich misselijk worden bij het zien van zijn naam en de wetenschap dat ze zou opnemen. Ze drukte de gespreksknop in.

‘Hoor ik daar de zee op de achtergrond?’

Neves zweeg.

‘Wat moet je daar?’

‘Niets wat jij moet weten.’ Ze schopte een steentje weg.

‘Als ik bel, ben je bereikbaar.’

‘Mijn telefoon valt soms uit. Ik heb een beter toestel nodig.’

‘Waar ben je nu?’

Ze wachtte even met antwoorden. ‘Vlakbij huis!’

‘Mooi! Ik heb iemand voor je. Adres, tijdstip en kamernummer sms ik je zo.’

‘Raimundo?’

Hij had al opgehangen.

*

De verlichting aan de stalen kabels zwaaide over de weg toen Neves de baai naderde waar de meeste hotels van Madeira lagen. De derde weg naar rechts en dan de eerste afrit links. Ze kon de weg dromen. De banden knerpten over het grind van het parkeerterrein waar roze en paarse bougainvillea's over de muren groeiden. Behendig draaide ze de autoruit dicht en stapte uit.

In de luxe lobby klonk het geluid van kabbelend water. De receptionist had zichzelf verstopt achter een autotijdschrift. Neves kende hem van vorige bezoeken. Toen zijn gezicht achter het tijdschrift vandaan kwam, zag ze dat het kunstlicht hem bleker maakte dan hij in werkelijkheid was. De wallen tekenden scherp af onder zijn ogen. Op

zijn giletje zaten een paar koffievlekken. De man knikte even naar haar en veegde het zweet van zijn voorhoofd. 'Welk kamernummer?'

'3240,' antwoordde ze.

'Een jongeman en zijn broertje. Ze zijn met vrienden gaan stappen. Een luidruchtig stel. Ze hebben al een waarschuwing van mijn collega gehad.' De man kuchte even en veegde het zweet van zijn voorhoofd. 'Ze kunnen elk moment terugkomen. Zou u buiten willen wachten?'

Neves knikte zuur. *Ik mag hier komen opdraven, zolang ik maar onzichtbaar blijf.* Ze slenterde naar buiten, aan de slapende hotelgasten denkend, die geen weet hadden van nachttarieven of een verstoord bioritme. Mensen die de luxe hadden om de nacht te negeren door het sluiten van hun ogen.

Buiten hoorde ze een scooter al toeterend over de hoofdweg razen. Het wiel raakte een blikje dat werd weggeschoten en over de weg naar beneden rolde. Overdag zou het nauwelijks opvallen, maar in de stilte van de nacht klonk het als hels kabaal. Plots herinnerde ze zich de woorden van Rosa, een praktisch gepensioneerde in het vak. 'Vrouw, ga nooit met een groep in zee. Raimundo kan me wat "met z'n klant is koning". Die gast heeft makkelijk praten, hij hoeft er niet mee naar bed! Weet je dat ik ooit met zo'n stelletje kerels ben meegegaan. Ik vertrouwde het niet, ik zei "Ik ga d'r vandoor, dit bevalt me helemaal niks". Ze hebben me toch te grazen genomen.'

Rosa had een woeste, trotse blik in haar met groene contactlenzen bedekte ogen gehad, de lippen stijf op elkaar geklemd, waardoor haar nepgouden voortand verborgen bleef. Ze moest gekrenkt zijn tot op het bot. Neves had niet doorgevraagd. Het geluid van de scooter ebde weg. Ze ging op een bankje zitten wachten, stak een sigaret op en ritste haar behaaglijke zeiljack dicht dat ze ooit had gevonden op een verlaten hotelkamer. Aan de zak bungelde een fluitje. Ze pakte het beet en floot erop. Ze lachte om zichzelf. *Alsof iemand me uit dit leven kan redden.* Als er al helpende handen waren geweest, dan was dat altijd tijdelijk en verwachtte ze er nooit te veel van. Zoals bij meneer Cedreiro die haar had betaald om als naaktmodel te poseren. Met een geconcentreerde blik had hij naar haar ogen gekeken en klodders verf op het doek gekwakt. 'Je mondhoeken krullen omhoog, maar je ogen staan vol smart. Dit schilderij wordt schrijnend mooi. Ik ga het *Treurnis van een hoer* noemen.'

'Ik ben een callgirl, dat is heel wat anders.'

‘Dat is inderdaad waar. Met “hoer” doe ik je tekort. Daarvoor lees ik te veel in je ogen. Hoop, vuur en pijn. Toen ik die aardige baas van je belde, heb ik gezegd dat ik een apart meisje wilde. Hij stuurde me vooral mooie lichamen die me precies wisten te zeggen wat ik wilde horen.’

‘Mijn lichaam is ook mooi.’ Neves had op haar zij gelegen, haar heup wat naar voren gekanteld.

‘Ongetwijfeld, al ben ik vooral geïnteresseerd in mijn eigen soort, schat.’

Ze had Cedreiro gevraagd of hij de moedervlek op haar wang wilde weglaten, haar langer wilde maken, haar uitgroei wilde wegwerken.

‘In kunst is alles mogelijk, maar die moedervlek komt erop. Ik noem moedervlekken altijd kusjes van de zon. Schilderen is geen Photoshop!’

Cedreiro’s broer had viool gespeeld in de hoek van het atelier.

‘Dit nummer heet *River flows in you*, vind je het niet bekoorlijk?’ vroeg Cedreiro. ‘Ik heb muziek nodig om gelaagdheid in mijn schilderijen aan te kunnen brengen.’ Hij stopte even met schilderen om haar aan te kunnen kijken. ‘Je hoeft niet bang te zijn voor mijn broer. Hij weet dat hij zoveel mogelijk zijn ogen op de partituur gericht moet houden. Wacht er ontbreekt nog iets.’ Neuriënd pakte hij de druiven op die hij heel secuur voor Neves’ navel neerlegde. ‘Hier en daar bedekken maakt naakt nog naakter. Wist je dat? Ach, ik hoef je niets over de kunst van het verleiden te vertellen. Hou die blik vast, nu lijkt je net Aphrodite.’

‘Wie?’

‘Een godin!’

Ik doe een rechtenstudie,’ zei ze. ‘Dit werk is een bijverdienste.’

Cedreiro grinnikte en keek naar zijn broer, die er zijn vioolspel voor onderbrak.

‘Tuurlijk ga jij advocate worden’, had Cedreiro gezegd, met zijn gezicht naar zijn broer gewend, terwijl hij hem een knipoog gaf. ‘Schenk haar nog eens vol.’

‘Gelooft u mij niet?’

‘Ik denk dat je alles zou kunnen. Alles dat anders of beter is dan wat je nu doet.’

Stemmen deden haar opschrikken uit haar mijmeringen. In de verte tekenden zich de silhouetten af van vier jongens. Direct ging Neves rechterop zitten, de groep bestuderend met de alertheid van een

nachtuil. Twee jongens kwamen wijdbeens aanlopen met de handen in hun zakken. De derde was aan het woord en maakte drukke bewegingen met zijn handen. De kleinste van het stel sjokte achteraan. Neves liep naar haar auto, ritste haar zeiljack open, opende het portier en smeede de jas naar binnen. Ze haalde een klip uit haar roodgeverfde haren. 'Wat een waardeloze tent', ving ze op. 'Ik ga toch niet twee keer toegang betalen. Ze hadden me een stempel...'

De jongens spraken door elkaar, maar stopten er abrupt mee toen ze haar zagen. Er werd gefloten. 'Kijk eens wat we hier hebben', zei de jongen met uitgebleekt blond haar. 'Jij moet het cadeautje voor mijn broertje zijn. Hoeveel was het ook alweer?' Hij leek de oudste van het stel.

'Honderd euro', antwoordde Neves.

De blonde jongen floot tussen zijn voortanden terwijl hij haar van top tot teen opnam.

'Kom eens, Jack.'

Een verlegen jongen met zwart haar, stapte naar voren. Hij leek geestelijk beperkt.

'Vind je het wat?' vroeg de broer.

'Als je hebt gebeld, moet je betalen', zei Neves, die wist dat ze nachtclub Calor kon bellen, waar Raimundo altijd een getraind mannetje had klaarstaan, die de boel kon komen rechtzetten. Raimundo was altijd heel bereidwillig als het ging om het redden van zijn eigen kapitaal. Maar hij bracht het altijd alsof het een grote opoffering voor hem was, terwijl ze ook over pooiers op het vasteland had gehoord, die voor een auto zorgden, inclusief privéchauffeur. Als het bij Rosa zo geregeld was geweest, had ze misschien niet dat ene nare hoeven mee te maken.

De andere twee jongens grinnikten. De één droeg een roze poloshirt, de andere een witte. De witte-poloshirt-jongen liet een boer en wierp zijn bierflesje in een ruime boog weg. Jack bekeek haar van top tot teen, met de blik van een kind dat een plastic autootje mocht uitzoeken in de speelgoedwinkel.

'We willen vannacht vieren hoe mijn broertje een man wordt. Gebeurt er eindelijk eens wat leuks in dit hotel. Alleen maar chagrijnige ouwe mensen hier.'

'Hebben jullie een tweekamerappartement?'

'Ja.'

‘Om het voor iedereen gezellig te houden, ga ik met Jack naar de slaapkamer. Jullie blijven in de andere kamer.’

Voor de deur van hun kamer vroeg Neves Jacks broer om het geld. Met zijn hand ging hij naar zijn achterzak, maar hij verloor zijn evenwicht en wankelde achteruit. Tergend langzaam zocht hij in zijn portemonnee, totdat hij vijf twintigeurobiljetten bij elkaar gesprokkeld had. Ondertussen haalde de roze-poloshirt-jongen een pasje door de magneetstrip om de deur te openen. Hij liep direct naar de salontafel, pakte de afstandsbediening en deed de televisie aan.

Jack had zich al teruggetrokken in de slaapkamer. Met zijn schouders hoog opgetrokken, stond hij vastgenageld aan het parket. Neves hing het hotelkaartje ‘niet storen’ op de deurklink en sloot zachtjes de deur. Het geld en de autosleutels legde ze op het nachtkastje. Jack keek naar zijn voeten, zijn gezicht werd vuurrood.

‘Je hebt het zeker nooit eerder gedaan’, zei ze.

Jack grijnsde. *Het kan een lange nacht worden zo.* Ze zuchtte, haalde de bandjes van haar schouders en stroopte de catsuit van haar lijf. Jack bleef onverminderd intens naar het kleedje kijken dat voor het bed lag.

Op haar tenen liep ze op hem af, fluisterend: ‘Je hoeft niks te doen om geboren te worden, ineens was je er. Wat wij gaan doen, gaat ook vanzelf.’ Ze pakte zijn hand met een aanmoedigende knik en drukte die op haar borst. Jack keek op, een glinstering verscheen in zijn ogen, alsof hij voor het eerst ontwaakte. ‘Ik moet je zeker ook helpen om je broek uit te doen,’ mopperde Neves. ‘Je had met je moeder op vakantie moeten gaan.’

Neves maakte zijn broekriem los, sjarde aan zijn pijpen, trok zijn boxersshort naar beneden en stroopte een condoom om zijn geslacht. De muziek op de televisie werd harder gedraaid en er klonk een bulderend gelach in de andere kamer. Jack en zijn geslacht keken weer beschaamd naar het kleed. ‘Ook dat nog.’ Vermoeid liet Neves zich achterover op het bed vallen. Ze zou dolgraag even willen slapen. Heel af en toe trof ze zo’n klant die haar betaalde om alleen maar naast hem te liggen. Bij de laatste had een vriendin het net uitgemaakt en wilde hij de herinnering aan het samen slapen nog even niet kwijtraken. Soms bestond haar werk uit het blazen van kleine luchtballonnen van geluk. Ze draaide haar hoofd, keek op de wekkerradio en besloot nog een half uur te blijven. Ze moest het niet te doen met Jack, hij zou het toch niet vertellen. Bovendien zou ze hem er helemaal geen plezier mee doen. Ze

trok haar catsuit aan en griste een losse deken van het bed. 'Kom naast me', fluisterde ze, terwijl ze met haar hand op het bed klopte en met de ander de deken om zich heen sloeg. Met zijn broek nog om zijn enkels, schuifelde Jack naar haar toe.

'Je mag een man worden wanneer jij daar zin in hebt', zei ze. Boven de deurpost hing een schilderij van een dromerig kabbelende beek waar bladeren in dreven. 'Daar zou ik wel in willen pootjebaden, jij?'

Jack grinnikte, net iets te hard. Neves keek naar hem, bracht haar wijsvinger naar haar lippen: 'Ssssst'.

Neves had oneindig veel hotelkamers gezien en nog veel meer ingelijste schilderijen. Ooit had ze een klant in een hotelkamer bezocht waar *Treurnis van een callgirl* gehangen had. 'Dat ben ik. Dat ben ik', had ze uitgeroepen. De klant, een tussenhandelaar in zoete aardappels, vond het ontzettend vermakelijk. Hij zei een paar keer achter elkaar dat hij niet geloven kon dat hij met de dame van het schilderij geslapen had. Cedreiro had haar verleidelijker gemaakt dan ze eigenlijk was. Ze bewonderde haar sensuele gestalte, maar schaamde zich voor haar wanhopige blik. De avond met Cedreiro had als een vluchtige droom gevoeld. Ze vond het wonderlijk dat het bewijs nu in een hotelkamer hing, als een herinnering aan de mogelijkheid van een beter bestaan.

In haar hoofd klonk nu ook de melodie van *River flows in you*. Het leek wel alsof Jack het ook hoorde. Samenzweerderig keek hij haar aan. Hij begon een melodie te neuriën, die er verrassend veel op leek. Neves wilde ook inzetten, maar bedacht zich dat het beter was om niet te veel geluid te maken.

Plots zwaaide de deur open en sloeg zo hard tegen de muur dat de kalk ervan afvloog. Jack zijn gezicht betrok en Neves sprong overeind. De drie jongens stonden ineens binnen, alsof ze door een tijdmachine waren verplaatst. 'Was het lekker, Jack?' vroeg de roze-poloshirt-jongen.

De uitgebleekte rooie hees de broek van Jack op, maar stopte ermee toen zijn blik op het ongebruikte condoom viel. Hij draaide zich om en keek Neves woedend aan. 'Daar heb ik je niet voor betaald!' Terwijl hij de broekriem van Jack losliet, rukte hij de deken van haar aangeklede lijf en probeerde hij haar bovenarm te grijpen.

'Nee, nee, nee', schreeuwde Jack.

'Je weet niet wat je mist man!'

‘Moet ik je broer soms gaan verkrachten?’ Neves duwde Jacks broer met beide handen opzij. Ze griste haar geld en de autosleutels van het nachtkastje. De jongens probeerden de deuropening te blokkeren, maar reageerden net te traag.

Ze sjeesde door de gang, terwijl de violist in haar hoofd *River flows in you* inzette. Neves zag een vrouw de lift ingaan, waarvan de deuren al aan het sluiten waren. Ze hoorde een jongensstem schreeuwen om de achtervolging in te zetten. Rechts van haar, doemde een trapportaal op. Ze nam een uiterst scherpe bocht en verloor bijna haar evenwicht. Ze knalde tegen de klapdeur op, die openvloog. Met twee treden tegelijk, denderde Neves de trap af. Via de gang, kwam ze in de lobby waar ze tot stilstand kwam. In haar hoofd stopte de violist met spelen. De nachtportier keek op van zijn tijdschrift en gebaarde driftig naar de deur dat ze weg moest wezen.

Haar hart bonkte. Ze stooft naar buiten, naar rechts, terwijl haar Daihatsu links geparkeerd stond, maar bedacht dat net te laat. Nu moest ze onder het balkon langs waar Jacks broer met zijn armen druk stond te gebaren. ‘Wacht maar, ze krijgen je wel!’

De viool in Neves’ hoofd trilde ritmisch mee met het tempo van haar stappen. Op een veilige afstand van het balkon stopte ze en draaide zich om. ‘Je kan me toch niets maken!’ Haar stem sloeg over. De wind zette op en haar ogen begonnen te tranen. Ze hief een gebalde vuist op naar Jacks broer.

Toen hoorde ze rennende voetstappen, draaide zich om en sprintte weg. Ze hoorde Cedreiro’s woorden in haar hoofd. *Ik denk dat je alles zou kunnen. Alles dat anders of beter is dan wat je nu doet!* Haar hart bonsde nog steeds, maar de angst was weg. Ze steeg boven zichzelf uit. Tegelijkertijd zag ze alles heel precies, wist ze heel goed waar ze aan voorbijging, zoals het Palace Reid’s hotel; een hotel zo duur en exclusief dat men erover grapte dat je zelfs moest betalen voor het inademen van de lucht. Neves kwam uit op een verkeersplein en naderde een sculptuur van een man, die een zweefduik leek te maken. *Libero* stond er op de koperen plaat. Hoe toepasselijk! Ze leunde tegen de sokkel en pufte even uit. Ze keek achterom, zag de jongens niet meer, al hoorde ze wel geschreeuw in de verte. Zodra het hijgen wat was afgenomen, holde ze verder over de dalende verkeersweg, die langs het park liep, waar ze zich wilde verschuilen. Het hek bleek gesloten te zijn. Wanhopig rammelde ze aan de gietijzeren spijlen. ‘Merda! Waarom doen ze dit park ’s nachts dicht?’

‘Geen idee wat je uitkraamt,’ bromde een stem achter haar in het Engels. ‘Maar ik vermoed dat je graag het park in wil, net als ik. Autoriteiten willen alleen gespuis als ons graag buitensluiten.’

Neves draaide zich om en zag een man van in de vijftig op het bankje zitten. Hij droeg een rode kabeltrui, een spijkerbroek en sandalen, waardoor zijn grote voeten zichtbaar waren.

‘Wat een tempo! Ik zag je van ver aankomen. Slokje water?’

Neves bekeek hem beter nu. Hij was mager, maar zag er kranig uit. Het was slim om in zijn buurt te blijven. Langzamerhand werd ze rustiger en voelde ze de opgespaarde moeheid in haar lijf zakken, terwijl de steken in haar zij afnamen. Ze pakte het flesje Monchigüe aan en ging naast hem zitten. Het duurde heel lang voordat ze wat rustiger kon ademen en zich in staat voelde om te praten. Ze dronk gulzig en veegde het zweet van haar voorhoofd.

‘Hoe lang ga je hier blijven?’ vroeg ze in haar beste Engels. Dat kon ze aardig, door alle toeristen die ze als klant had gehad en de rechtbankdrama’s van de BBC.

‘Een poosje, maar niet voor eeuwig. Niets is eeuwig, zelfs niet levenslang zitten.’

Neves staarde gefascineerd naar zijn grijze ogen, waarvan de rechter een bruin vlekje had. Het leek alsof er een dood vliegje in zat. Zijn grijze haren waren stug, vermoedelijk door opgedroogde gel.

‘Wat doe jij hier, zo midden in de nacht?’ vroeg ze.

‘Hetzelfde kan ik aan jou vragen. Er is hier werkelijk geen sodemieter te doen op dit tijdstip. Alhoewel er altijd mannen zijn die ’s nachts ook vermaak zoeken.’ Zijn ogen gleden langs haar decolleté.

‘Kijk voor je!’ Neves verlangde naar haar zeiljack dat nog in de Daihatsu lag.

De man lachte: ‘Jij en ik zijn uit hetzelfde nutteloze hout gesneden. De mensen van de nacht.’

‘Praag voor jezelf, ik spaar voor een studie.’

‘Werkelijk. Is je spaarbig al vol? In de bajas had je ze ook, droommalloten, wilden een wereldreis maken zodra ze vrijkwamen. Eerst nog een paar overvalletjes plegen, binnen een week waren ze weer terug.’

‘Waar heb je voor gezeten?!’

De man grijnsde alleen maar.

Neves zette haar puntige, suède instapschoen naast zijn sandaal. Zijn voet was anderhalf keer zo groot. Hij was weliswaar

kranig, maar wel veel ouder en alleen. Toch was het opvallend stil op de weg. De jongens moesten het hebben opgegeven.

‘Het is maar goed dat je geen hakken draagt,’ zei hij. ‘Anders had je het nooit gered. Ik neem aan dat je op de vlucht bent?’

‘Waarom zou ik jou dat gaan vertellen?’

Hij grinnikte. Zijn kaarsrechte rug gaf hem iets ongenaakbaars, er was geen spoortje angst op zijn gezicht te lezen, maar hij was te nieuwsgierig; ze moest het gesprek een andere richting geven. ‘Vind je ook niet dat de meeste hotelschilderijen waardeloos zijn?’

‘Nee maar, een cultuurkenner.’

‘Soms zou ik zo’n schilderij van de muur willen rukken om het uit het raam te smijten. Zoveel van hetzelfde.’

‘Je komt veel in hotels hè?’ zei de man lachend. ‘En dat voor een meisje van hier!’ Hij draaide een shagje, stak hem op en kwam met zijn hoofd dichterbij. Neves kreeg de rook in haar ogen en neusgaten, begon te hoesten. Hij haalde een lok uit haar gezicht en maakte een toeter van zijn handen om iets in te fluisteren. Ze voelde zijn hete adem. ‘Stop er toch mee.’

‘Met schilderijen uit het raam gooien?’

Hij grijnsde geheimzinnig. ‘Nee, je andere nachtelijke werkzaamheden.’

‘Ik werk als kamermeisje. Een kamermeisje met een liefde voor kunst.’

‘Ook ’s nachts? In deze outfit?’

‘Ik was op een personeelsfeestje. Er waren een paar vervelende dronken gasten.’

Hij pakte een papiertje uit zijn zak en schreef zijn adres erop. ‘Voor het geval je geld nodig hebt. Bij mij kun je terecht. Ik vraag niets terug.’

Zijn vriendelijkheid voelde misplaatst en onheilspellend. Neves griste het briefje uit zijn handen en propde het met gespeelde nonchalance in haar beha. ‘Wat wil je van me?’

‘Niets. Ik wil niets’

‘Ik zal erover nadenken’, zei ze.

‘Emmett Sadler, aangenaam.’

‘Neves Cereja.’ zei ze. Ze huiverde omdat ze haar hele naam had genoemd, terwijl ze die normaal gesproken nooit zo snel prijs gaf.

De stilte maakte Neves ongemakkelijk, wat verergerd werd door Emmett, die zijn hoofd naar haar toedraaide om haar vrijpostig te

bestuderen. Ze wilde niet te snel terugkeren, omdat de jongens haar bij de auto konden opwachten. Dankbaar pakte ze een shagje van Emmett aan, dat ze sneller oprookte dan haar lief was. Toen stond Neves op, drukte de peuk uit met de punt van haar schoen en ijsbeerde voor Emmett langs, turend op haar horloge.

'Je kan niet wachten om weg te gaan,' zei Emmett op uitdagende toon. 'Geef niet hoor. Dat effect heb ik op mensen.'

'Niet waar! Ik ben gewoon een beetje moe.'

'*See ya!*'

'Wie weet', zei Neves.

Ze liep richting haar auto, maar vertraagde hier en daar bewust; hoe langer haar terugtocht duurde, hoe groter de kans dat de jongens het hadden opgegeven. Onder het lopen, draaide ze zich af en toe om. Emmett bivakkeerde onbeweeglijk op het bankje als een wassenbeeld. Hij rookte of dronk niet meer. Met zijn handen rustend op zijn bovenbenen, zat hij, nog steeds kaarsrecht, naar de nietszeggende gebouwen aan de overkant te turen. Toen draaide Emmett zijn sardonische lachende gezicht naar haar toe, alsof hij al die tijd geweten had dat ze hem bestudeerde. Betrapt keek Neves voor zich en zette onzeker haar terugtocht voort, af en toe in haar beha tastend om zich ervan te vergewissen dat Emmetts briefje er nog zat.

Hoofdstuk 2

De bovenste lade van het nachtkastje ging stroef open en Neves pakte haar mobiel eruit. Niemand had gebeld, kennelijk hadden de Engelse jongens Raimundo niet meer op de hoogte gebracht. 'Dag Raimundo', zei ze hardop toen ze de uitknop van haar telefoon indrukte. 'Vanaf nu zoek je het maar uit.' Even voelde ze wat angst, maar ze herwon zichzelf en griste Emmetts briefje van het nachtkastje om het adres opnieuw te lezen.

Beneden, in de woonkamer opende Neves de luiken om het licht toe te laten, een ritueel dat het begin van haar dag markeerde, al was het elf uur in de ochtend. Ze begaf zich naar de lege rolstoel en zette de rem op het wiel. Het was beter om haar moeder zelf op te laten staan, maar Neves had nooit het geduld om haar gestuntel af te wachten. Ze hielp Cascade overeind te komen van de stretcher; haar armen hield ze onder haar moeders oksels zodat Cascade op het blauwleren rolstoelkussen kon gaan zitten. Hurkend, klapte Neves de voetsteun uit om de blote voeten van haar moeder erop te zetten.

'Kind, waar heb je uitgehangen?'

'Ik moest werken, moeder.'

Even plukte Neves aan haar moeders krullen, die vroeger haar gelaat hadden opgelicht als een aureool, maar nu pluisden en hier en daar waren platgedrukt door het vele liggen. Haar moeders lippen hadden nog steeds de volheid van een sappige abrikoos. Er plakten door het moeizame kauwen regelmatig opgedroogde kruimels aan haar mondhoeken waar Neves van griezelde. 'Dezelfde smurrie zit op uw shirt,' mopperde ze. 'Ik zou een slabbetje voor u moeten kopen.' Ze haalde de remmen weer los en rolde haar moeder naar de keukentafel.

'Bernadette zegt dat je je salaris opdrinkt in de kroeg.'

'Ik drink heel af en toe een glaasje!' Neves liep naar het aanrecht, deed het keukenschort aan, waar een print opstond met fel gekleurde kanaries, en pakte een sinaasappel uit de fruitschaal. Toen ze begon te schillen, kneep ze haar ogen dicht door het sap dat in haar gezicht spetterde. Ze maakte ondertussen een kopje espresso klaar dat ze op de keukentafel zette. 'U moet niet luisteren naar mevrouw Bernadette. In het dorp zeggen ze dat ze vergeetachtig wordt en tegen haar kippen praat.'

Haar moeder bracht met haar goede hand het kopje naar haar lippen.

‘Wacht!’ zei Neves. ‘Zo brandt u uw tong.’ Ze trok het kopje uit haar moeders handen om het op de koelkast te zetten.

‘Ik heb hier niets meer te zeggen.’

‘Nee, moeder. U luistert niet en als u niet luistert, maak ik nooit meer espresso voor u!’

‘Kippenkop!’ zei Cascade.

Neves wist dat ze ‘kattenkop’ bedoelde. ‘Zeg eens “dank je wel”. Ik sta hier ontbijt voor u te maken.’

‘Je bent er nooit.’

Neves zuchtte, verliet de keuken en liep de lange, smalle gang door, die bezaaid was met schoeisel: haar vaders werkschoenen - met goed profiel en een stevige rubberen buitenzool - Neves’ slippers en sandaletten en haar moeders degelijk zwarte instappers. Op de veranda, waar T-shirts en onderbroeken aan een scheerlijn bungelden, plofte ze neer op de enige stoel die er stond. Ze hoorde de stem van haar buurvrouw Bernadette, die de tokkende kippen maïs en zonnebloempitten voerde. De oude vrouw riep beurtelings om Aldino, Joaquim en Laurencó. Neves had het altijd raar gevonden dat ze mannennamen aan kippen had gegeven. Mevrouw Bernadette kwam overeind en kreeg Neves in het vizier. ‘Waar heb je gister uitgehangen, kind?’

‘Ik ben u geen uitleg schuldig.’

‘*Menina enervante*¹, al dagen kook ik voor je moeder, omdat jij er meestal niet bent. De jeugd van tegenwoordig neemt het ervan, maar jij, jij spant de kroon.’ Mevrouw Bernadette spuugde op de grond, vlak naast Joaquim.

‘Ik heb veel moeten overwerken. U weet dat ik dat niet kan weigeren, mevrouw Bernadette. Ik mag al blij zijn dat ik een baan heb in deze tijd.’

‘Sinds wanneer werken kamermeisjes ook ’s nachts? Alleen onze Lieve Heer weet wat je dan uitvreet. Ik ben wel oud, maar niet doof. De motor van die rammelbak van je maakt herrie genoeg en haalt me uit mijn slaap. Daar moet nodig naar gekeken worden. Niet doen, Laurencó’, zei ze en schopte naar een kip, die geschrokken met haar vleugels klapperde.

¹ lastig meisje

‘Ik heb u al zo vaak gezegd dat ik soms achter de hotelbar werk, anders red ik het niet met de hypotheek.’ Neves haalde een pakje sigaretten uit het vak van haar schort, stak een peuk op en inhaleerde zo diep dat ze ervan moest kuchen.

‘Waarom verhuis je dan niet naar een kleinere woning in het dorp?’

‘U weet dat mijn moeder heel moeizaam nieuwe informatie opneemt sinds haar laatste infarct. Hoe vaak moet ik dat nog zeggen?’

‘Een dame van jouw leeftijd zou allang getrouwd moeten zijn. Maar ik denk dat God daar een stokje voor gestoken heeft. Want een man heeft een zorgzame vrouw nodig. Ik zag Aqua laatst een sigaret opsteken bij de bushalte. Ik zei nog tegen meneer de Matos: “Dat is de verderfelijke invloed van Neves, die over ons dorp waait als de rook van de suikerrietfabriek.”’

De kleine ogen van mevrouw Bernadette schoten heen en weer, alsof de preek niet alleen voor Neves bedoeld. Vol branie keek Neves naar haar: ‘U heeft ze niet helemaal op een rijtje. Ik spreek Aqua toch nooit!’ Ze tikte met haar middelvinger tegen haar voorhoofd. Ze liep kwaad in de richting van de oude vrouw en trapte met haar blote voet op een terracottascherf. Vloekend tilde ze haar voet op, om het bloedende sneetje te bestuderen.

Vroeger hadden op de veranda tomatenplanten, azalea’s en roze stokrozen gestaan. Vooraan had een paradijsvogelbloem gepronkt om de gasten welkom te heten. Nadat Neves’ vader was verongelukt, had Cascade alle bloempotten stukgegooid en sindsdien lagen er overal scherven. Een jongen uit het dorp had ooit een beschilderde potscherf weggegrist. Neves was hem achternagerend om het stuk terug te krijgen, tot bovenop de berg aan toe. Ze moest met hem worstelen om de scherf uit zijn vuist te rukken.

‘Waarom? Jij doet er toch niks mee’, riep de jongen.

‘Dat bepaal ik zelf wel!’ Ze gaf hem een pets in zijn gezicht. ‘Scheer je weg!’

De jongen begon te lachen. Hij was achteruit de berg afgelopen met ogen die haar hadden uitgedaagd, terwijl een trillende hand zijn angst verraden had. Hij was nog te jong geweest om te begrijpen hoeveel moeite het kostte om iets hetzelfde te houden in een wereld waar alles veranderde.

Mevrouw Bernadette liep haar woning weer binnen met verontwaardigd, opgetrokken schouders, terwijl Neves over het

pijnlijke wondje wreef. Ze zou later wel wat eten voor haar moeder maken, Cascade at toch amper wat op dit tijdstip. Neves wilde even rust aan haar hoofd, de oceaan zien. Ze schoof in haar teenslippers en liep de weg omhoog. Vanaf dit uitzichtpunt leken de golven op onschuldige rimpelingen. Haar ogen zochten en vonden een aantal treilers en zeilboten. Even voelde ze een impuls om te gaan zingen om te kijken of zo'n boot op de kliffen te pletter zou slaan, maar ze hield zich in. Een klant had haar ooit een sirene genoemd.

'Van een brandweerwagen?'

'Sirenen zijn halfgodinnen,' had hij uitgelegd. 'Met het lichaam van een vogel en het hoofd van een vrouw. Hun gezang was zo mooi dat passerende schippers de verleiding niet konden weerstaan. Stuk voor stuk koersten ze allemaal op het eiland af waar het geluid vandaan kwam. Ze stierven bij bosjes omdat hun schepen allemaal op de klippen liepen.'

'Wat heeft dat met mij te maken?'

'Dit moet je symbolisch zien. Jouw diensten zijn het verleidelijke gezang. En jij helpt geen schepen, maar huwelijken op de klippen.'

Interessant', had ze uitgeroepen.

Neves bleef een poosje zitten en vergat om de tijd in de gaten te houden. Dat gebeurde altijd als ze naar de oceaan keek.

Toen Neves uiteindelijk omkeerde en naar beneden liep, zat Luz naast de weg op haar te wachten. De Noorse boskat hief zich op, vleide zich tegen haar onderbeen. Hier hadden ze, vanaf de weg, uitzicht op de lagergelegen wijk met een wirwar aan elektriciteitskabels, rode daken en schone was die op de terrassen wapperde. Luz ging op haar rug liggen, begon over het asfalt te rollen. Neves kroelde voorzichtig over haar buik. 'Dus zo vertrouw je me al. Ik mag aan je buik zitten.' Ze kwam overeind. 'Ga je mee?' Ze liep de weg verder naar beneden, lokte Luz mee naar haar huis en liet de poes wachten op de veranda, nadat ze gecontroleerd had of Aldino, Joaquim en Laurenceo in de kippenren waren.

Neves zuchtte, keek naar boven, naar het blauw van de wolkeloze lucht, waar hun gele huis fel tegen afstak.

Binnen goot ze wat melk in een schotelkje. Haar moeder, die het gelukt was om zichzelf uit de rolstoel op de stretcher in de woonkamer te helpen, staarde naar een hagedis op het plafond. Ze deed haar ogen dicht toen Neves naderde.

Neves' zweterige zool plakte steeds weer even aan haar slipper toen ze naar de poes op de veranda liep. Ze zette het schoteltje voor Luz neer, die de melk haastig begon op te slobberen. Neves haalde een nagelschaartje uit haar schort om Luz' vacht bij te knippen. 'Zo'n dikke vacht is toch veel te warm. En dan moet de lente nog beginnen.'

*

Nadat Cascade die avond in slaap was gevallen, deed Neves het licht in de woonkamer uit. Op de tast liep ze de trap op naar de bovenverdieping, waar voor het slaapkamerraam een mantelpakje hing te luchten dat ze, in een boetiek, voor een mooie prijs op de kop had getikt. *Ooit draag ik dit in de rechtbank.* Met vertedering beroerden haar vingertoppen de chique stof.

Uit de badkamerkraan, tapte ze wat koud water in een plastic emmer en waste haar hele lijf met een washandje.

Neves ging liggen, pakte haar fantasie op waar ze die gisteravond op het kussen had achtergelaten. Zo verzette ze zich tegen de opkomende gedachtenspinsels van hijgende woorden waar een kuise echtgenote niet van gediend zou zijn. Ze stond meneer Henriquez weer bij, die werd verdacht van moord op zijn vrouw. De werkster was de belangrijkste getuige. Ze had gezien hoe mevrouw Henriquez door haar man werd onthoofd met een zwaard dat als decoratie aan de muur gehangen had.

'Mevrouw Moreira,' sprak Neves in gedachten tot de werkster. 'Waar bevond u zich toen de moord plaatsvond?'

'Achter het dressoir.'

'Achter het dressoir, zei Neves extra luid, zodat de rechter hoorde dat ze heel goed wist waar ze naar toe wilde.

'En wat stond er allemaal op het dressoir?'

'Een kandelaar, v-v-vissen.'

'We kunnen stellen dat dit niet helemaal juist is. Vissen kunnen onmogelijk staan, ze zwemmen.' In de zaal klonk geginnegap, gegniffel, geroezemoes. *Dit doe je goed, maak de getuige klein.* 'Ik neem aan dat er een aquarium op het dressoir stond. Wilt u nu de volgende vraag naar waarheid beantwoorden, mevrouw Moreira: keek u door het aquarium naar de moord?'

'Zeker.'

‘Juist,’ riep Neves. ‘Dank u wel voor deze verduidelijking. Kijk, meneer de rechter, ik zag uw verbazing toen de griffier zo aardig was, om vanochtend voor mij een aquarium naar binnen te tillen. Maar ziet u, de politie heeft een belangrijk punt in de bewijsvoering laten liggen. Als je door een aquarium naar de wereld kijkt, neem je alles misvormd waar. U bent vast bekend met de term “optisch bedrog”.’

Neves hield een schitterend eindpleidooi, één waarin het door algen vertroebelde aquariumwater een hoofdrol vertolkte. Ze was er zo van vervuld, dat ze zichzelf beloofde met een slokje wijn uit de fles op haar nachtkastje. Eerst een klein slokje, daarna grotere, gulzigere. Ze dronk tot ze er moe van werd. Pas toen ze wist dat de slaap niet langer op zich zou wachten, durfde ze haar ogen te sluiten.

Hoofdstuk 3

Bij het wakker worden bonsde Neves' hoofd en haar keel voelde aan alsof ze schuurpapier had gegeten. Een barbecuewalm kwam door het open raam naar binnen, samen met het gegons van mannenstemmen die discussieerden over het verkiezingsprogramma van de Partido Socialista.

Ze pakte het mantelpakje dat aan een kleerhanger tussen de lamellen van het luik hing en legde het op het bed, waarna ze het luik verder openduwde. Neves keek uit over de mistige vallei met een wandelpad dat halverwege ophield. Een paar jaar geleden was daar een deel van de bergwand door een modderstroom meegesleurd.

In haar katoenen hemd en onderbroek slenterde ze naar de waskamer. Er lagen wat verfrommelde bloesjes op een strijkplank. Een stilleven dat ze intact liet als herinnering aan de tijd dat haar moeder nog een moeder was en kleren voor haar streek. Van de grond griste ze een wit jurkje met rode en gele rozen. Ze trok het aan en streek het glad over haar lichaam, terwijl ze naar de badkamer liep om een glas met water te vullen en een paracetamol in te nemen. Ze gorgelde, spuugde in de wastafel om zich te ontdoen van de vieze smaak in haar mond. Vroeger werd ze wakker van Cascade's gerommel in de keuken of Manels gemopper omdat hij iets niet kon vinden. Geluiden die zich mengden met de geur van versgebakken brood. Nu zorgden haar eigen vluchtige voetstappen op de houten vloer voor de eerste tekenen van leven.

Haar moeder lag nog op de stretcher, met gesloten ogen en een akelig bleek gezicht. Snel knielde ze bij Cascade neer. 'Moeder, alles goed met u?' Ze legde haar hand in Cascade's hals om de hartslag te controleren.

'Ja hoor', zei moeder.

'U ligt weer op uw linkerarm. O, kijk nou, hij is helemaal bleek geworden, omdat u het bloed heeft afgekneld.' Ze lichtte haar moeder op en trok de arm onder haar rug vandaan. Cascade zuchtte diep. Neves liep naar de vensterbank en zette de kleine radio aan. Er klonken opwindende mannenstemmen die het over een voetbalwedstrijd hadden waar flink in was gescoord. *Benfica zeker*. Uit de keukenla pakte ze krulspellen die ze geroutineerd in haar haren draaide. 'Ik zal de radio straks aanlaten. Maar eerst maak ik ontbijt voor u.'

*

Neves haastte zich niet veel later richting het dal langs bar Aconchegante. Er hing een handgeschreven mededeling dat het toilet verstopt was en niet gebruikt kon worden. Op de stoep stonden lege plastic stoeltjes, waarvan er eentje was omgewaaid.

‘Daar hebben we Neves.’ Fernando kwam met een plagerige uitdrukking naar buiten gelopen. Je kon goed aan zijn gezicht zien dat hij voor de plantsoendienst in Funchal werkte. Zijn huid was donkerbruin en zo gerimpeld dat je hem makkelijk tien jaar ouder schatte.

‘Krulspelden,’ zei hij. ‘Heb je een afspraakje zo meteen?’

‘Waarom zou ik jou dat aan je neus hangen?’

‘Of ga je het gewoon weer eens op een zuipen zetten? Waarom kom je niet even binnen? Drinken kan je net zo goed hier!’

‘Ik heb geen zin om tegen dat hoofd van jou aan te kijken.’ Ze duwde hem uit de weg en liep snel door, terwijl ze met haar handen haar oren bedekte, zodat ze niet hoorde wat hij haar nariiep.

Neves daalde verder af naar het oude centrum. Op een paar taxi’s na was de nette hoofdstraat helemaal verlaten. De lantaarnpalen werden opgesierd door bloembakken met rode anjers. Uit het restaurant, dat iets hoger op een uitstekende rots lag, kwam een walm van bacalhau en knoflook. Meneer de Matos kwam op een bankje bij van zijn dagelijkse ochtendwandeling. Het uitrusten duurde altijd twee keer zo lang als de wandeling zelf, maar toch sprak iedereen in het dorp bewonderend over de lichamelijke conditie van de oude man. Ze zwaaide naar hem vanaf de overkant, terwijl ze ervoor waakte om hem niet al te vlakbij te passeren. Voordat je het wist, hield hij je een half uur aan de praat.

Neves wachtte bij het bord van de busmaatschappij, waar even na elven een rode, beige gestreepte bus stopte.

‘Dag meneer Aldino!’ zei ze tegen de chauffeur. Ze wierp haar brandende peuk weg en ging voorin zitten om te voorkomen dat ze misselijk zou worden van alle haarspeldbochten. Met de auto kon ze veel sneller naar het noorden komen, maar van Raimundo kreeg ze de benzine voor privéritten niet vergoed.

Bij het uitrijden van een tunnel schrok Neves op van neerkletterend water op het dak, veroorzaakt door een waterval die

over de weg viel. *Zou het een waarschuwing zijn?* Ze vroeg zich af of haar wanhoop haar niet onnodig roekeloos maakte. In gedachten hoorde ze Rosa weer praten door de telefoon, een tijdje geleden: `Wat denk je? Gister ben ik weer meegevraagd door die Engelsman. Hij zou me alleen betalen voor m'n gezelschap. "Geloof je het zelf," zei ik. Ik ga mijn lijf toch niet blootstellen aan zo'n *varão*². Hij zou Jack the Ripper kunnen zijn!'

Als Neves toch onbezonnen ging doen, kon ze zich misschien beter als verstekeling op een vrachtschip verstoppen om Madeira voorgoed te verlaten. Veel uitzicht op iets anders had ze hier niet. Een goede baan vinden was onbegonnen werk, omdat ze geen fatsoenlijk diploma had. Eén keer was het gelukt, had ze een aantal weken als kamermeisje gewerkt in een hotel dat slecht liep. Het lag in een rumoerige straat en niet direct aan zee. De eigenaar was in een pesthumeur geweest door de slechte recensies op internet. Voor een schijntje werkte Neves zich een slag in de rondte. Met veel te weinig tijd per kamer was het Spartaanse schema maar net vol te houden. Aangestuurd door de negatieve recensies die Neves uit haar hoofd kende, zoog ze onder het bed, haalde ze de haren uit het doucheputje en legde ze kledjes over de hardnekkige vlekken in het tapijt. Op een dinsdag liet de hoteleigenaar, meneer Soares, haar een nieuwe reactie op internet lezen over de schuurmiddelresten in een wastafelbeker. Die vrek was te gierig om plastic bekertjes bij de groothandel in te kopen. Toen ze dat tegen hem had gezegd, kon ze direct vertrekken.

De bus toeterde naar een tegenligger die de haarspeldbocht wilde inrijden, maar gedwongen werd om in de berm te wachten, tot meneer Aldino de bus handig door de bocht had gemanoeuvreerd. Neves zag het standbeeld van eergisternacht voor zich: de geopende armen van de man die op het punt stond een zweefduik te maken. Neves' moed kwam langzaam terug. Ze balden haar vuisten, terwijl ze aan Cedreiro's woorden dacht. *Ik denk dat je alles zou kunnen. Alles dat anders of beter is dan wat je nu doet.*

Ze dommelde in, werd af en toe wakker van een passagier die op het stopbelletje drukte. Dan keek ze even om naar wie de bus verliet. Achter haar zat een vadsige vrouw, die ineens aan Neves' haren begon te plukken. `U moet uw uitgroei bij laten kleuren,' zei ze. `Kom morgen naar mijn kapsalon in Funchal.'

² kerel

‘Zie ik eruit alsof het geld me op mijn rug groeit?!’

De vrouw hief haar handen in de lucht. ‘Het was goedbedoeld.’

Onwennig streek Neves met haar handen over de stof van haar jurk. Eigenlijk hoopte ze dat Emmett een kunstschilder als Cedreiro was, maar ze dacht ook aan Emmetts ruwe handen die ze een shagje had zien draaien, handen die niet gemaakt waren voor fijnzinnige kunst.

Ze stapte de bus uit. De rotsbassins beneden waren uitgestorven. Niemand die zich in het koude water van Porto Moniz waagde tijdens dit seizoen. Het rook naar vers gevallen regen, een waterig zonnetje scheen op haar gezicht. Ze deed haar krulspelden uit en plukte een Aronskelk, die nu al bloeide door de warme winter. Ze stak de trompetvormige bloem in haar haar. De harde wind speelde met haar jurkje, waarbij de stof tussen haar benen woei alsof het de hand van een brutale klant was. De krulspelden deed ze in haar donkerbruine leren tas, met twee bamboeringen als handvat. Het begon te spetteren. Om haar krullen te beschermen, hield ze de tas boven haar hoofd. Een spiegeltje, lipstick en wat krulspelden vielen op de grond. Tierend raapte ze alles op en stopte de spullen in het andere vak.

Ze liep omhoog, tot ze bij nummer negentig kwam, een zalmroze huis dat uitkeek op zee. Ze trapte haar sigaret uit. De deur met afgebladderde verf stond wagenwijd open. Neves ging naar binnen. Emmett zat in de open keuken vis met gepofte aardappels te eten. Hij leek nauwelijks verrast door haar komst. Hij lachte flauwtjes, ging door met schransen en spuugde af en toe een graatje in zijn zakdoek.

Heb ik hier mijn haar voor in de krulspelden gezet?

Emmett was grijzer dan ze in het donker had opgemerkt. Ze ging tegenover hem zitten, op een oranje krukje, aan een bijzettafel met vetvlekken op het blad.

‘Zo,’ zei Emmett. ‘Jij laat er geen gras over groeien. Is de nood zo hoog?’

‘Ik hoop dat je niet een soort Jack the Ripper bent.’ Ze begon zenuwachtig te lachen.

Emmett spuugde een graatje op het bord. Zijn vingers hadden nagels met rouwranden, alsof hij de hele dag in de aarde had gewroet.

‘Ik zal je wat bijspijkeren over onze wonderschone Engelse geschiedenis. Jack the Ripper is al jaren dood. Maar hij heeft wel een leuke erfenis achtergelaten: brieven die hij naar smerissen heeft gestuurd. Jaren later hebben ze het DNA op de gelikte postzegels